

SIVISTYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 12/2012 vp

Valtioneuvoston selonteko Sähköisen median viestintäpoliittinen ohjelma: Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle 2012

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 2012 lähettäessään valtioneuvoston selonteon Sähköisen median viestintäpoliittinen ohjelma: Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle 2012 (VNS 4/2012 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi liikenne- ja viestintävaliokuntaan samalla määrännyt, että sivistysvaliokunnan on annettava asiasta lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Marret Suomi, liikenne- ja viestintäministeriö
- kulttuuriasiainneuvos Leena Laaksonen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- johtaja Leo Pekkala, Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus (MEKU)
- opetusneuvos Pirjo Sinko, Opetushallitus
- asiantuntija Veijo Turunen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- johtaja, lakiasiat Satu Kangas, Viestinnän Keskusliitto
- toiminnanjohtaja Kirsi Niittyinperä, AV-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry

- edunvalvontapäällikkö Tuomas Talonpoika, Gramex ry
- toimitusjohtaja Pekka Rislakki, Kopiosto ry
- projektinjohtaja Lauri Kaira, Luovan työn tekijät ja yrittäjät Lyhty ry
- apulaisjohtaja Petra Wikström, MTV MEDIA
- lakimies Kalle Hynönen, Nelonen Media
- puheenjohtaja Aleksis Bardy ja toiminnanjohtaja Sari Väänänen, Suomen elokuvatuottajien keskusliitto - SEK ry
- edunvalvontapäällikkö Riikka Railimo, Teosto ry
- lakiasioiden päällikkö Mika Enäjärvi, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
- toimitusjohtaja Lauri Kivinen, Yleisradio Oy.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- lapsiasiavaltuutettu
- DNA Oy
- Digi TV Plus Oy
- Elisa Communications Oyj
- Musiikkituottajat — IFPI Finland ry
- Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry
- TeliaSonera

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Valiokunta pitää valtioneuvoston selontekoon sisältyvää sähköisen median viestintäpoliittista ohjelmaa ajankohtaisena ja tärkeänä ottaen huomioon teknologian kehittymisen luomat mahdollisuudet ja paineet sähköisen median kehittymiselle ja uudistumiselle. Ohjelmaan kirjattujen väliarviointien merkitys korostuu teknologian kiihtyvän kehittymisen myötä. Valiokunta pitää hyvänä selonteon peruslinjauksia, joiden mukaan huolehditaan katsojasta ja kuuntelijasta ja turvataan laadukas sisältötarjonta. Valiokunta kannattaa myös liikenne- ja viestintäministeriössä aloitettua sähköisen viestinnän ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevan lainsäädännön koostamista yhteiseen tietoyhteiskuntakaareen.

Selonteko on valiokunnan arvion mukaan hyvin teknologiapainotteinen. Hallitusohjelmaan sisältyy kuitenkin myös tavoite tukea taiteen ja kulttuurin sisällön luomista ja tehokasta levittämistä. Lisäksi ohjelmassa mainitaan kulttuuriyrittäjyyden ja luovien alojen työpaikkojen syntymisen tukeminen sekä kulttuuriviennin ja luovien alojen markkinointiosaamisen edistäminen. Nämä näkökohdat olisivat voineet näkyä laajasti myös selonteossa.

Selonteossa on hyvin niukasti huomioitu lapsia ja lasten tarpeita sähköisen median kuluttajina. Sivistysvaliokunta korostaa, että riippumatta teknologiaympäristön muutoksesta lasten oikeudet ja lastensuojelullisten näkökulmien esiintuominen ja niiden toteuttaminen ovat tärkeitä.

Sivistysvaliokunta on tarkastellut erityisesti kotimaisen sisällöntuotannon ja -tarjonnan edistämiseen, tekijänoikeuskysymyksiin ja mediakasvatuksen nykytilaan ja kehittämistarpeisiin liittyviä kysymyksiä, jotka kuuluvat valiokunnan toimialaan.

Kotimaisen sisällöntuotannon edistäminen

Audiovisuaalisista mediapalveluista annettu direktiivi (AV-direktiivi) määrittää, että vähintään 10 % tv-yhtiöiden ohjelmistosta tulee olla

eurooppalaisten riippumattomien tuotantoyhtiöiden ohjelmia. Suomen televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 17 §:ssä kiintiö eurooppalaisille riippumattomien tuotantoyhtiöiden ohjelmille on nyt 15 %. Toimilupien ehdoissa on vain harvoissa poikkeustapauksissa edellytetty suomen- tai ruotsinkielisten ohjelmien esittämistä.

Selonteon linjausten mukaan tullaan riippumattomien tuottajien tuotantojen kiintiötä korottamaan 19 %:iin lähetyksajasta tai ohjelmistobudjetista. Muutoksella pyritään varmistamaan, että suomen- tai ruotsinkielisten riippumattomien tuotantojen ensilähetysten määrä säilyy vähintään vuoden 2012 tasolla. Valiokunta kannattaa selonteon linjausta.

Selonteossa linjataan myös, että erikseen määriteltäviin yleisen edun kanaviin kohdistetaan vaatimuksia, jotka osaltaan edistävät nykyisen laadukkaan sisältötarjonnan säilymistä. Yleisen edun kanavien on muun muassa tarjottava suomen- tai ruotsinkielistä ohjelmaa, uutisia ja ajankohtaisohjelmia sekä kotimaista draamaa ja dokumentteja. Näiden ohjelmien tulee lähtökohtaisesti olla kaikkien suomalaisten vastaanotettavissa. Lisäksi yleisen edun kanavien ohjelmistoilta edellytetään ääni- ja tekstityspalveluja.

Sivistysvaliokunta toteaa, että sähköisen median viestintäpolitiikan yhtenä keskeisenä tavoitteena tulee olla monimuotoisen ja kotimaisen sisältötuotannon turvaaminen määrällisesti ja laadullisesti. Kotimaisen kulttuurin elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden edellytyksenä on, että kotimaista sisältöä luodaan ja tuotetaan ja niitä saatetaan yleisön saataville. Tv-kanavat ovat suurimpia kotimaisilla kielillä tuotettujen audiovisuaalisten sisältöjen esitysohjelmeita. Tämä koskee niin kotimaisia elokuvia kuin televisiodraamasarjojakin, joiden katsojaluvut ovat korkeita. Kotimaiset pitkät näytelmäelokuvatkin saavat televisiokanavilla monikertaiset katsojamäärät elokuvateatterilevityksen jälkeen.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että Yleisradio Oy:n (jälj. Yleisradion) rahoitusuudistuksen tuottama kasvava taloudellinen liikkumava-

ra suunnataan lisääntyvässä määrin kotimaisen sisällön ja ohjelmien hankkimiseen. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan vuonna 2011 kaikista Ylen tv-kanavien kotimaisista ensilähetyksistä lähes kolmannes (27 %) oli ulkopuolisten kotimaisten tuotantoyhtiöiden ohjelmia. Yleisradion hallintoneuvosto päätti huhtikuussa 2012, että vuoden 2012 tasosta yhtiö lisää vuoteen 2015 mennessä rahallisesti 30 %:lla ohjelma- ja palveluostoja kotimaisilta tuotantoyhtiöiltä. Ostot olisivat tuolloin noin 21–24 miljoonaa euroa. Sivistysvaliokunta pitää tärkeänä, että tämän jälkeenkin kotimaisten ohjelmistohankintojen määrää kasvatetaan pitkäjänteisesti.

Kotimaisten riippumattomien tuottajien kanalta myös kaupallisten tv-yhtiöiden toimintakyvyn turvaaminen on tärkeää. Kaupallisilla kanavilla vuonna 2011 vaihtelivat kotimaisilta riippumattomilta tuottajilta tilattujen ohjelmien esitystuntimäärät, ja vastaavasti näiden prosenttiosuus eurooppalaisesta riippumattomasta tuotannosta vaihteli 20 %:sta 83 %:iin.

Sivistysvaliokunta kannattaa selonteossa esitettyä ajatusta, että jatkossa on arvioitava, pitäisikö esimerkiksi ohjelmien alkuperäiskielistä käyttää audiovisuaalisen alan ohjauksessa nykyistä laajemmin. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että riippumattomilta tuotantoyhtiöiltä ostetuista ohjelmista määrätyn prosenttiosuuden tulisi olla suomen- tai ruotsinkielistä ohjelmistoa.

Valiokunta korostaa kuitenkin myös, että Yleisradio on suomalaisista mediayhtiöistä ainoa, jolla on kattavaa omaa tuotantoa. Kaupalliset tv-yhtiöt ovat uutisia lukuun ottamatta ulkoistaneet lähes koko ohjelmatuotantonsa ja ostavat palvelut ulkopuolisilta tuotantoyhtiöiltä. Ilman omaa tuotantoa Yleisradio ei voisi hoitaa palveluja, jotka sille on määritelty laissa. Yleisradio tuottaa omana tuotantona mm. alueellista ohjelmaa 25 paikkakunnalla, palveluja eri kieliryhmille sekä erityisryhmille, laadukasta sisältöä lapsille, hartausohjelmia ja oppimisen palveluita. Edellä esitetty kieliperusteinen sääntely ei siis välttämättä soveltuisi Yleisradion toiminnan ohjaamiseen. Valiokunta viittaa Yleisradion veroratkaisun yhteydessä käytyyn eduskuntakäsittelyyn Yleisradion tehtävien suuntaamisesta

ja painottaa Yleisradion velvollisuutta palvella laajasti ja tasapuolisesti kaikkia katsojaryhmiä. Valiokunta pitää myös tärkeänä Yleisradion yhteiskunnallisesti merkittävän ja laajan arkiston avaamista tutkijoiden ja laajan yleisön käyttöön.

Televisio- ja radiolain 20 §:n säännös yksinoikeuksien käytöstä ja sen nojalla annettu valtioneuvoston asetus yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien televisioinnista turvaavat osaltaan suuren yleisön mahdollisuuksia seurata yhteiskunnallisesti merkittäviä tapahtumia maksuttomien televisiokanavien välityksellä. Valiokunta korostaa, että selonteossa ehdotetut taa-juussiirtymät eivät saa käytännössä johtaa sellaiseen kehitykseen, että nyt asetuksessa mainitut yhteiskunnallisesti merkittävät urheilu- ym. lähetykset siirtyisivät maksullisille televisiokanaville. Valiokunta painottaa muutoinkin Yleisradion suurta merkitystä urheilutapahtumien ja eri lajien kattavalle esittämiselle maksuttomasti.

Valiokunta pitää tärkeänä, että ohjelmatoiminnan harjoittajia koskevat jatkossakin esimerkiksi mainontaa, sponsorointia, tuotesijoittelua ja teleostoslähetystyksiä koskevat velvoitteet.

Mediakasvatus

Vuoden 2012 alusta tuli voimaan uusi kuvaohjelmalaki (710/2011). Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on luoda turvallisempi mediaympäristö lapsille. Sitä edistetään mediakasvatuksen ja tiedotuksen avulla. Kuvaohjelmien ennakkotarkastuksesta luovuttiin lain voimaantulon yhteydessä, mutta ikärajajärjestelmä säilytettiin. Lakiuudistuksen myötä Valtion elokuvatarkastamo muuttui Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskukseksi.

Uudistettu laki edellyttää, että Suomessa tarjottavat kuvaohjelmat luokitellaan yhdenmukaisin perustein. Luokittelu koskee kaikenlaisia ohjelmia eli elokuvia, televisio-ohjelmia ja pelejä sekä kaikkia kuvaohjelman tarjoamisen tapoja eli elokuvateatteriesityksiä, tallennelevitystä, televisiolähetystyksiä ja esimerkiksi internetissä saatavilla olevia tilausohjelmalveluja. Kuvaohjelmien valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi kuvaohjelmien tarjoajilta peritään veroluonteinen valvontamaksu. Lisäksi

maksua peritään ohjelmien luokittelusta ja ilmoittamisesta Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen järjestelmän kautta. Valiokunnan arvion mukaan tulisi harkita sitä, että myös radion toimitilujen ehdoissa huomioitaisiin lastensuojelliset näkökohdat niin, että radiossa toimittaisiin samansuuntaisin periaattein kuin televisiossa.

Sivistysvaliokunta pitää tärkeänä, että lapsille tarjottava ohjelmisto olisi jatkossa sisällöltään entistään laadukkaampaa. Lisäksi television käyttötapojenkin muuttuessa tulee kyetä varmistamaan alaikäisten suojelu heille haitallisilta ohjelmasisällöiltä. Ohjelmamainontaan tulisi myös soveltaa samoja ikärajaperiaatteita kuin muuhun ohjelmistoon. Tämä edellyttää uuden kuvaohjelmalain toimeenpanon varmistamista. Sivistysvaliokunta korostaa, että valtioneuvoston tulee varmistaa lakia valvovan sekä mediakasvatusta edistävän Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen riittävät voimavarat, jotka valiokunnan saaman tiedon mukaan ovat nykyisellään liian vähäiset.

Valiokunta korostaa Yleisradion roolin vahvistamista kansallisen mediakasvatustietoisuuden ja mediataitojen edistäjänä. Yleisradion tulee jatkossakin tarjota eri-ikäisille lapsille laadukkaita ei-kaupallisia lastenohjelmia. Yleisradio on valiokunnan saaman selvityksen mukaan ainoa toimija, joka tarjoaa lastenohjelmia myös saamen ja ruotsin kielellä sekä ylipäättään ohjelmaa viittomakielellä. Myös kielivähemmistöihin kuuluvien lasten ja nuorten ohjelmistoa tulee kehittää ja riittävä ohjelmatarjonta varmistaa yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea asuville lapsille ja nuorille. Kaikkia televisioalan toimijoita koskevaa lainsäädäntöä tulisi muuttaa niin, että lasten ja nuorten ohjelmat saatettaisiin tekstitysvälvoitteen piiriin. Tämä tukisi huonokuuloisten ja kuurojen lasten mahdollisuuksia seurata ohjelmia.

Asiantuntijakuulemisissa on painotettu, että olohuonekeskeisyyden murtuessa vanhempien on aiempaa vaikeampi valvoa lastensa mediankäyttöä, jolloin mediakasvatuksen merkitys lasten mediataitojen vahvistajana korostuu. Sivistysvaliokunta korostaa, että mediankäyttökult-

tuurin muuttuessa sisällöntuottajien tulisi ottaa aiempaa suurempi vastuu laadukkaiden ohjelmasisältöjen suuntaamisesta lapsille. Ikärajojen ja sisältösymbolien tulee olla näkyvästi esillä, ja niiden merkityksestä pitää muistuttaa katsojia jatkuvasti. Sisällöntuottajien ja mediakasvatusta toteuttavien tahojen tulisi jatkossa tehdä entistä enemmän yhteistyötä mediakasvatuksen edistämiseksi.

Mediakasvatus kouluissa on nykyisten perusopetuksen (2004) ja lukion (2003) opetussuunnitelman perusteiden aihekokonaisuus, perusopetuksessa yksi seitsemästä ja lukiossa yksi kuudesta niin sanotusta opetusta eheyttävästä ja oppiaineet läpäisevästä teemasta. Perusopetuksessa aihekokonaisuuden nimi on viestintä ja mediataito, lukiossa viestintä- ja mediaosaaminen. Opetushallituksen teettämässä aihekokonaisuuksien tavoitteiden toteutumisen seuranta-arvioinnissa ilmeni, että 70 % oppilaista tunnisti saaneensa viestintä- ja mediataitojen opetusta. Aihekokonaisuuteen liittyvissä tiedollisissa kysymyksissä he menestyivät hyvin. Opettajat puolestaan kokevat mediakasvatuksen haasteellisenä. Käytännössä ongelmia ovat ajanmukaisten välineiden ja mediakasvatuksen materiaalien puute sekä puutteet omassa osaamisessa ja täydennyskoulutuksessa.

Valtioneuvoston antamassa uudessa perusopetuksen tuntijaossa ei ole osoitettu erityistä tuntimäärää aihekokonaisuuksille eikä mediakasvatus ole oma oppiaineensa. Opetushallituksessa valmisteilla olevissa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa, jotka tulevat voimaan syksyllä 2016, mediakasvatusta lähestytään useiden eri linjausten kautta. Yhdeksi laajalaiseksi osaamisen alueeksi on nimetty monilukutaito, johon sisältyy mm. peruslukutaito, kuvanlukutaito, medialukutaito, digitaalinen lukutaito sekä informaatiolukutaito ja myös matemaattinen lukutaito. Monilukutaidosta, johon kuuluvat erilaisten viestien tulkinnan ja tuottamisen taidot, ovat vastuussa kaikki oppiaineet. Lisäksi mediataidot mukaan lukien tietotekniset taidot ovat keskeisiä oppimisympäristöjä, työtapoja ja koulun toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavissa linjauksissa.

Sivistysvaliokunta pitää koulujen antamaa mediakasvatusta ja ns. monilukutaitoa erittäin tärkeinä edettäessä kohti todellista toimivaa tietoyhteiskuntaa. Teknisten sovellusten ja päivittäin käytettävän teknologian kehittyessä ja yleistyessä medialukutaidosta muodostuu kaikilta vaadittava perustaito ja käytännön edellytys tasa-arvoiselle ja täysipainoiselle toimimiselle tietoyhteiskunnassa. Koulujen mediakasvatuksen kehittämiseen on panostettava riittävästi.

Siirtovelvoite ja tekijänoikeus

Viestintämarkkinalain (393/2003) 134 §:ssä säädetään televisio-ohjelmistojen siirtovelvoitteesta kaapeliverkoissa. Säännöstä on viimeksi muutettu vuonna 2010, jolloin siirtovelvoitteen piirissä olevien ohjelmistojen määrää vähennettiin. Siirtovelvoitteen piirissä ovat Yleisradion televisio- ja radio-ohjelmistojen lisäksi valtakunnallisen toimiluvan nojalla lähetettävät yleisen edun mukaiset ohjelmistot. Yleisen edun mukaiset ohjelmistot ovat sellaisia, joihin tulee televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 a §:n mukaan liittää ääni- ja tekstityspalvelu. Ohjelmistot on vahvistettu valtioneuvoston asetuksessa. Tällä hetkellä siirtovelvoitteen piirissä ovat kaupallisista ohjelmistoista MTV3, Nelonen ja Fox.

Siirtovelvoitteen tavoitteena on varmistaa yhteiskunnallisesti merkittävien kanavien saatavuus myös kaapeliverkoissa. Sääntelyllä halutaan varmistaa sananvapauteen liittyvä oikeus ottaa vastaan viestejä ja näin antaa katsojille edellytykset moniarvoiselle viestinnälle ja vapaalle mielipiteenmuodostukselle. Siirtovelvoite merkitsee kuitenkin poikkeuksellista puuttumista televisiolähetysmarkkinoiden toimintaan, sillä tekijänoikeuslain (404/1961) 25 i §:n mukaan siirtovelvoitelähteykset kaapeliverkoissa on vapautettu tekijänoikeuskorvauksista.

Euroopan komissio on ryhtynyt selvittämään Suomen voimassa olevaan siirtovelvoitteeseen liittyvää sääntelyä tekijänoikeusdirektiivin kannalta. Nykyiseen ratkaisuun, jossa siirtovelvoitteen piirissä olevien kanavien edelleen lähettäminen kaapeliverkossa on kokonaan vapautettu tekijänoikeuskorvauksista täydellisellä te-

kijänoikeuksien rajoituksella, saattaa siten liittyä tulevaisuudessa muutospaineita. Eräissä asiantuntijalausunnoissa arvioidaan myös, että EY-tuomioistuimen 3.3.2011 antama tuomio (C 134/10, Euroopan komissio vs. Belgian kuningaskunta) edellyttää siirtovelvoitteen nykyistä tiukempaa rajaamista.

Selonteossa arvioidaan, että internetin kautta tarjottavat televisiopalvelut ja lisääntynyt kaapeliverkkojen välinen kilpailu vähentävät sinänsä lainsäätäjän tarvetta puuttua television lähetyksmarkkinoihin. Tulevista tekijänoikeuskorvauksia koskevista päätöksistä riippumatta selonteossa otetaan kuitenkin lähtökohdaksi, että siirtovelvoite koskisi vuoden 2016 jälkeen edelleen nykyisen laajuisena Yleisradio Oy:n ja yleisen edun kanavien ohjelmistoja. Kyse on selonteon viestintäpoliittisesta ratkaisusta, jota perustellaan kaikkien katsojien tasapuolisella mahdollisuudella vastaanottaa yleisen edun kanavia. Tekijänoikeuskorvauksia koskevat ratkaisut nähdään erillisenä kysymyksenä.

Käsitellessään hallituksen esitystä laeiksi viestintämarkkinalain 134 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta, viestintämarkkinalain 134 §:n ja televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain muuttamiseksi (HE 13/2010 vp) eduskunta hyväksyi lausuman, jossa eduskunta edellytti, että jos verkko- ja palvelutarjonta vuosina 2011–2016 kehittyvät tavalla, jota ei voida nyt ennakoida ja kehitys johtaa tekijöiden tai kansalaisten kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen, hallitus ryhtyy toimenpiteisiin tekijänoikeuslain 25 i §:n muutostarpeiden arvioimiseksi.

Sivistysvaliokunta toteaa, että edellä mainitun vuoden 2010 hallituksen esityksen mukaan siirtovelvoitetta ei enää todennäköisesti tarvita vuoden 2016 jälkeen televisiolähetysten vaihtoehtoisten jakeluteiden kehittymisen vuoksi. Valiokunta pitää eduskunnan vuonna 2010 hyväksymän lausuman mukaisesti tärkeänä, että siirtovelvoitteen jatkamista arvioidaan vielä uudelleen nykyisen voimassaolojakson loppuvaiheessa ja vasta sitten ja senhetkisen markkinatilanteen ja teknologian kehityksen valossa päätetään velvoitteen jatkamisesta. Viimeistään täl-

löin on myös otettava lausuman mukaisesti kantaa siirtovelvoitteeseen kytketyn tekijänoikeuslain 25 i §:n ilmeiseen muutostarpeeseen.

Muut huomiot

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää tarpeellisena, että tekijänoikeuslain 47 ja 47 a §:n toimivuutta arvioidaan uudelleen, sillä ne rajoittavat asiantuntijoiden mukaan perusteettomasti esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien mahdollisuuksia neuvotella äänitteiden käytön ehdoista erityisesti nykyaikaisessa digitaalisessa ympäristössä.

Sivistysvaliokunta korostaa lopuksi, että uusien kotimaisten digitaalisten viestintä- ja sisäl-
töpalveluiden tukemiseksi ja markkinoille tulon edistämiseksi hallituksen on puututtava tehokkaasti tekijänoikeuksia loukkaavaan piratismiin sen kaikissa esiintymismuodoissa. Tätä edellyttää myös nykyinen hallitusohjelma.

Lausunto

Lausuntonaan sivistysvaliokunta esittää,

että liikenne- ja viestintävaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Raija Vahasalo /kok	Silvia Modig /vas
vpj.	Inkeri Kerola /kesk	Mika Niikko /ps (osittain)
jäs.	Ritva Elomaa /ps	Mikaela Nylander /r
	Eeva-Johanna Eloranta /sd (osittain)	Tuula Peltonen /sd
	Leena Harkimo /kok	Simo Rundgren /kesk (osittain)
	Mikael Jungner /sd (osittain)	Pauliina Viitamies /sd
	Pauli Kiuru /kok	vjäs. Sari Palm /kd (osittain).
	Kimmo Kivelä /ps	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine.